

Nagys. Szabó András ig. urnak
Kossuth-utca

Közélet

Politikai, közgazdasági és társadalmi újság

Működési árak:
Évesre 100 leu, félre 50 leu, negyedévre 25 leu.
Egyes szám ára 2 leu.

Felolvas szerkesztő:
TOMPA LÁSZLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Bulevardul Regele Ferdinand (Kossuth-utca) 14. sz.
Telefonszám: 34.
Megjelenik minden vasárnap.

JEGYZET.

A franciaországi választások eredményével és várható következményeivel foglalkozott a legtöbbet és a legélénkebben az utóbbi héten Európa politikai sajtója. A baloldali radikális és szociálista irányzatú pártok a kormányt támogató nacionalistákkal szemben tekintélyes többségre tettek szert, s így Poincaré eddigi politikáját továbbfolytatásának alapját, feltételeit elvesztette. A németek elleni megtorlást, tönkretételi politikát hirdető és követő miniszterelnök lemondása ilyenformán csak napok kérdése lehet, s a hírek szerint, az még e hónap folyamán meg is történik. Ezenkívül szó van, mint valószínű eshetőségről, magának a Poincaré politikáját helyeslő, Millerand köztársasági elnöknek a lemondásáról is.

Az új kormány összetétele, vezetőinek személye és követendő magatartása ma még bizonytalan. Vanak, akik azt mondják, hogy Franciaország egész politikájában alapos változások fognak véghez menni. Vanak, akik ebben kételkednek, abban a meggyőződésben, hogy a (különösen Németországgal szemben követendő) külpolitikai magatartásra nézve a pártok általában egységes gondolkodásnak, a jóvátételt szigorúan követelők. Ezzel szemben azonban hivatkozni lehet a radikális és szociálista világelvek leglényegesebbjeire, melyek minden tulzó nacionalista, más nemzeteket letipró politikával feltűnő ellentétben állnak.

Mindenestre úgy van, hogy Franciaországban az eddigi erőszakoskodó politikának az alapjai megrendültek, az enyhülés folyamata már megkezdődött, s az ott, ha gyorsabban, ha lassabban, mind erősebb lesz. S minthogy Európa politikájára a legnagyobb hatása ma Franciaországnak van, az ott történt változást majd Európa más népei is érezni fogják.

A román politikában állandóan észlelhető nyugtalanságok az utóbbi időben, úgy látszik, szintén célcsontra jutottak. A különböző fúziós hírek, fúzióra törekvő tárgyalások végre csakugyan a nemzetipárt és parasztpárt egyesülésének kimondásával fejeződtek be. Bratianu miniszterelnök pedig nemrég maga tett olyan kijelentéseket, hogy a kormány távozása már nem sok idő múlva bekövetkezhetik. Ilyenformán tehát innen is, onnan is a zavaros helyzetek tisztázódásának, nyomások könnyebbedésének jelei tűnnek szemünkbe.

Ezeket erősíti meg az a legutóbbi hír is, mely szerint Tatarescu kisebbségi államtitkár a magyar kisebbségi vezetőkkel tárgyalásokat szándékozik

kezdeni. Az a Tatarescu ez, aki nemrég nyilatkozott úgy, hogy a magyarsággal itt nem lehet tárgyalni, mert nincsnek illetékes megbízást kapott vezetői. Most meg ugyanó akar tár-

gyalni ugyanazokkal az előbb el nem ismert vezetőkkel! Csakugyan igaz lehet: erőszakosságokat szenvedők, kisebbségi sorsban élők fölött lassan derengeni kezd!

szociális forradalom. Gyűlöletében erősebb, kiterjedésében hatalmasabb, pusztító erejében rémesebb minden más áramlatnál, mely eddig embert ember ellen harcra vitt.

Higyünk és bizzunk abban, hogy ha sok köny és vér is fog megint elfolyai, e pusztító áradat hullámai megtörnek Erdély bércein s Erdély harmonikus szelleme, mely egyesíteni tudta a különböző strukturájú magyar, székely, ezász társadalmakat, az előttünk álló társadalmi osztályharc kielégéseit is mérésélni fogja s annak romboló tendenciáit fölött győzedelmeskedni fog.

Ha pedig hiszünk a győzelemben, akkor vigyük magunkkal és sugározzuk ki ezt a hitünket mindenütt, ahol sebek fáznak, ahol ellentétek lésednek, ahol gyöngék sikoltanak és gyámoltalanok vergődnek.

Az ajtóink előtt kopogató szociális forradalomra való felkészülés, az ennek kibővítésére okot és alkalmat adó bajok orvoslása ma a legfontosabb és legnemesebb misszió.

E szociális missziót segítse munkájában diadalra Erdély harmonikus szelleme.

A Magyar Párt nagygyűlése.

A Magyar Párt vezetősége a párt f. évi Brassóban megtartandó rendes nagygyűlésének idejét június hó 1. napjának délelőtti fél 12 órájára tűzte ki s a gyűlés előkészítésének munkálatait megkezdte. A gyűlés több, a magyarságra igen fontos és aktuális kérdéssel fog majd foglalkozni s tárgysorozata a következő: 1. Elnöki megnyitó. 2. Szervezeti és ügyviteli szabályzat módosítása. 3. Jelölő bizottság kiküldése. 4. Ügyvezető alelnök évi jelentése. 5. Határozat a párt iskolaprogramjának megállapításáról és a kormányhoz ebben a kérdésben intézendő emlékirat felől. 6. Határozat a pártnak a közg. reform kérdésében való állásfoglalása tárgyában. 7. Tisztújítás. 8. Indítványok. 9. Elnöki zárószó. A nagygyűlés helye: Brassó, a Moderna Mozgó helyisége. Akik részt óhajtanak venni, akár hivatalos minőségben, akár az ügy iránti érdeklődésből, ezt a számdéukat Brassóban Joó Győző drnál, az elszállásolási bizottság elnökénél (Kut utca 11.) sziveskedjenek bejelenteni. A bejelentésben kitüntendő, hogy hivatalos minőségben, vagy érdeklődésből jelenik-e meg a gyűlésen, továbbá a foglalkozás és életkor és az is, hogy egyedül megy-e, vagy hányadmagával, végül, hogy mely napon és mely vonattal érkezik, az elszállásolás tekintetében minő igényei vannak? A jelentkezéseket legkésőbb május hó 20-ig kéri.

A közigazgatási tisztviselők román nyelvű vizsgálati ügyében Andreias vármegyei prefectus a napokban adta ki határozatát. Eszerint az október elsején kezdődő vizsgálatra előállni tartoznak a vármegyei közigazgatás összes kisebbségi anyanyelvű tisztviselői, dijuokai, községi és körjegyzői. A vizsgálaton teljesen román nyelven kell megfelelni Románia földrajzából, történelméből, alkotmánytanból, továbbá a közigazgatás köréből feladott gyakorlati kérdésekre.

Erdély völgyeinek tanulságai.

Írta és a helybeli Szociális Misszió Társulat máj. 3-iki estélyén előadta: Gyárfás Elemér dr. (Befejezés.)

A szívünkhöz oly közelálló Petőfi Sándor örökéletű sorokban magasztalja a magyar alföld szépségét, melyet völgyében csak annak fia és szülőtte tud meglátni és átérzeni. Ugyanígy megvan a művelt világ minden vidékének lánglelkű költője, kinek szíven keresztül dallá szűrődtek szűkebb hazájának szépségei.

A mi Erdélyünk szépségeit is nem egy költő énekelte meg. E költemények formakétyben s az átérés intenzitásában talán mögötte maradhatnak azoknak, melyek Svájc hőtakart tetőit és Proverce daltelt mezőit magasztalják. Aki azonban úgy ismeri ezt a tündérszép Erdélyt, amint mi ismerjük, akiknek nem csak bőcsök ringott itt, de őseink poraival megszentelt e föld s unokáink számára is itt várjuk a boldogabb jövőt, aki ezekkel az érzésekkel járja be Erdély völgyeit és rónáit, bérceit és hegyeit, az nagyon jól tudja, hogy talán nincs a földkerekségnek még egy olyan országa, mely a változatoknak ilyen gazdagságát mutatná.

A déli Kárpátok magasztos főnsége s tövükben a fogarasi, barcasági és háromszéki lapály, mindhárom teljesen eltűnő karakterrel; a meleg szőlőtermő Erdélyhegyalja s a zord Csik; a havasi levegőjű Erdélyi Érchegység s a dombos Mezőség, Torockó, a festői hátszegi völgykatlan, a Hargita s a többi kisebb és nagyobb, magasztosabb és festőibb vidék mind más és más gondolatát tükrözik vissza a Teremtés nagy Alkotójának.

Mindezek az egymástól szépségük változatosságában annyira különböző vidékek zárt egységeket alkotnak, melyeknek meg vannak összekötő utjaik a szomszédos vidékekhez, de azért mégis éles és nehezen megmásítható hegygerincek választják el azokról.

S ugyanilyen különös karakterű, önálló egység az a nép is, mely e különbségek-különbőségei földjét lakja. Nemcsak a faji különbség teszi őket egymástól eltérőkké.

Hiszem, hogy ha Erdély kétezer éves multjában nem bámulhatnók is sokféle népelem csodálatos rétegződését, hanem e föld csak egyetlen népfaj letelepülési helye lett volna, akkor is megvolna a különbség Erdély marosmenti és küküllőmenti lakói között, sőt a Nyárádmente s a Nyikóvölgye is rányomná akkor is karakterét lakóira.

De ez a föld, kétezer év folyamán a legkülönbözőbb népeknek és fajoknak egész rajait ölelte keblére. Szűk völgyei és hegyekkel körülölelt rónái otthont adtak mindegyiknek. Otthont, mely nemcsak kenyeret adott, de amely éppen azért, mert védően körülölelte lakóit, megövtá őket attól is, hogy a körülöttük lakóknak egyénisége, nyelve, hite, szokásai és be rendezkedései lenyűgöző hatást gyakoroljanak rájuk és elfojtsák egyéniségüket.

Igy történhetett meg, hogy minden nép s annak minden töredéke, mely Erdélyben otthont talált, földjének természetes bástyái által megoltalmazottan tudja magát ontudatában és egyéniségében, fajában, szokásaiban és erkölceiben. De éreznie kelle azt is, hogy ugyanezek a bástyák viszont megvédik a többi néptöredékeket is attól, hogy azokra ő nyomhassa rá erőszakosan a saját egyénisége bélyegét.

Azok a népek, melyeknek szeme és észjárása a beláthatatlan lapályhoz szokott, nem érzik a határt és korlátokat a saját egyéniségük érvényesítésében, de viszont ismeretlen előttük a biztonságuk és megoltalmazottságuk érzete is. Ezért türelmetlenek és erőszakosak másokkal szemben.

Erdély harmonikus szelleme ellenben ott lakozik völgyeinek tagoltságában. Erdély fiait tudják és érzik, hogy e földnek Isten keze által oly sokformájúra alkotott völgyeiben sokféle nép lakik s ha a Teremtő másformájúra alkotta a Bucsecset s a Mezőhavast, más alakot adott a Szent-Anna-tónak s a Gyilkos-tónak s más utirányt szabott a Marosnak és az Oltnak, akkor bizonyára meg volt a célja azzal is, hogy e változatos szépségű földet más és más lakókkal népesítette be.

Erdély harmonikus szelleme, mely ott lüktet bércei és hegyeiben, melyet szétvisznek kanyargó folyói s amelyet rácsókol e földre a hajnalpir s az alkonyi szellő, keresztülsegítette a bérce kis haza fiait a vallásbáboruknak pusztító korszakán s hiszem, hogy diadalmaskodni fog a fajgyűlölet és nemzeti elfogultság ma is még lobogó lángjain.

Most egy újabb nagy világramlat veti előre árnyékát: az osztályharc, a

Hirsch Ignácnál naponkint friss teavaj kapható.

Ujra pár szó az agrár-reformról.

A múlt évben több cikkünkben tettük szóvá az agrár reform végrehajtásánál észlelt viszályokat, s tettük ezt azért, hogy a törvény keretén túli kilengések végre már megszűnjek, s a törvény rendelkezései betartassanak. Mutatkozott is cikkeink nyomán némi purifikáló szándék, — de ez, úgy látszik, csak szándék maradt, míg aztán a folyó év tavaszán ismét bőven adódott alkalom újabb felszólamlásra.

Nem célja jelen felszólamlásunknak sem a rendbontás, vagy az elégedetlenség szítása. Ellenben éppen, mert mutatkozik elégedetlenség, annak lecsillapítását óhajtjuk elérni az igazságosság, a méltányosság érvényre jutásának kieszközölésével. Különben az agrárreform ügyében a panasz általános országsszerte, s e panaszok már a legfelsőbb intéző körök figyelmét sem kerültek el, mert a mint egyes lapokból olvastuk, az egész eljárás már a közeljövőben szigorú vizsgálat tárgyává tétetik. Mi szintén a megígért vizsgálat segítségére akarunk sietni, hogy annak eredményeképpen minél hamarabb kiderüljön az igazság!

Az udvarhelyi igényjogosultak jogosultságának megállapításából önkényt kellett volna következnie, hogy ha van kisajátított terület, abból első sorban ezeknek kellett volna kispólok. Ezzel szemben mit látunk: kaptak néhány igényjogosult holmi, igazán „nyul-rugta“ területet, melynek hozama még a legjobb esetben sem felel meg a befektetett munkának és költségeknek s ezzel szemben az igazán elsőrendű ingatlanokat kapták nagy részben azok, kiknek arra egyáltalán jogcímük nincs.

A r. kath. egyház kisajátított ingatlanából nagy területet, a legjobbat kapta a helyi ujonnan szervezett gör. kath. egyház, nem adatván meg a r. kath. egyháznak még az a törvényben gyökerező joga sem, hogy a kisajátítandó területet ő jelölje ki. Már jóval kevesebbet és silányabb helyen kapott a gör. kath. egyház. A legkevésbé akarjuk elvitatni azt a jogot, hogy nevezett egyházak földhöz juthassanak, de rá kell mutatnunk arra, hogy a míg ezek az egyházak bőven, illetve eléggé elláttak, addig a helyi reform-, unitárius és lutheránus egyházakról nem történt gondoskodás, s nem hagyhatjuk szó nélkül azt sem, hogy a szombathelyi városrészes évezzados önnálló r. kath. egyháza 5—6 hold kántori földje teljes egészében elvétetett, azzal az indokolással, hogy egy városban két r. kath. kántorra szükség egyáltalán nincs.

A kisebbségi középiskolák összes ingatlanai kisajátítás alá kerültek, de ez nem akadályozta meg az udvarhelyi intézőséget abban, hogy jókora területeket ne juttasson a helyi állami liceumnak, a szakiskolának s ne jussonak földhöz az állami iskolák és az állami ismétlő iskola, de hogy ezeket az ingatlanokat, kik és kiknek javára munkáltatják, ma még megmondani lehetetlen.

Bizonyos területek, a törvény rendelkezései értelmében, az állam tulajdonában maradnak vissza, de azzal a kikötéssel, hogy a megtartandó árve-

résen azok legelső sorban igényjogosultaknak, avagy ezek által alakított társaságoknak adassanak ki haszonbérbe. Nálunk azonban különösképpen nem annyira szántóvetők jutottak így birtokhoz, hanem inkább olyanok, kik, más fontos hivatás mellett, a kivett birtokokat kielégő megművelni sem képesek s azokat a maguk javára, albérlésbe adással hasznosítják.

Nem szólunk a tisztviselők által használt kisebb területekről, hiszen azok a területek feltétlenül szükségessé arra, hogy az irodai munkában meggyőződött test a földön való munkával, babrálással felüldítse magát, de azt igazán nem tudjuk megmagyarázni, hogy a régi realiskolai játszótér még mindig miért kászáló s e nagy darab területet, megtoldva most már még egy nagyobb területtel, miért kell éveken keresztül egy egyének bírnia?

E most kötött csokorba még csak azt illeszttem bele, hogy a feleki gör. kel. egyh. az egyik szomszédos falu határán kisajátított ingatlanrészt, a törvény rendelkezései ellenére: a birtok kellő közepén vette birtokba, ahová ut sem vezet. S ha még megemlítem, hogy a farsang szerint, ezen egyház az itt kapott s Feleken már eddig is használt birtokokon kívül állítólag egyebütt is kapott birtokot s a kereszturi gör. kel. egyház, mely még meg sem alakult, szintén önhatalmúlag választott ki egyik szomszédos községben egy nagyobb területet — bár sok-sok egyebet lehetne kötni még hozzá —, egy csokor így is teljesen kész.

Meghiszem, hogy egyesek részéről a „bolsevista“ jelszó lesz ez írás jutalma, de nem törődöm vele; mikor az igazságot kell szolgálnunk, eltűrjük a szenvedést is, de egyet kérünk s ezt ha szükség lesz, kérjük ismételtén és számtalanszor. Kérünk: igazságot és igazságot, mert merem vallani azt a meggyőződést, hogy nem mi szitunk s nem a magyar kisebbség szit elégedetlenséget és késlelteti a békés együttműködést, hanem inkább ártnak a közös ügynek azok, kik a törvények rendelkezései ellenére, az igazságot napról-napra keresztre feszítik s ártnak azok, kik e keresztrefeszítésnél önsz érdekükből segítenek.

A megsanyargatott lelkeknek békére van szükségük s e béke csak akkor jön el, akkor lesz teljes, amikor a gyarló emberi lelkekben egy csodálatos, egy fenséges gondolat lesz az uralkodó: az *igasság*. v-6.

SPORT.

A Hargita Testező Egylet vasárnap d. u. 1/5 órai kezdettel játéka a tavaszi forduló utolsó bajnoki mérkőzését, a Brasovia szimpatikus csapatával. Városunk sportközönsége nagyon jól ismeri a Brasoviát, amely főmunkájával épp oly népszerűségnek örvend városunkban, mint a Hargita Brassóban. (Nem dicsekvésképpen jegyezzük meg, ha azt mondjuk, hogy Brassóban a Hargitanak van a legnagyobb közönsége.)

A Hargita vezetősége mindent elkövet, hogy csapata a lehető legjobb összeállításban szerepeljen. Katona-játékosaival egyidejűleg hazajön Váry Zsiga is, a kitűnő half, aki a csapatnak egyik főerősége lesz. Habár a Hargita Egyed és Solyomossy játékosai tol megfosztva veszi is fel a küzdelmet, azért bizonytalán nívós és fair já-

ték élvezetében lesz része sportközönségünknek.

Amint már előzőleg is jeleztük, a játék megkezdését Kónya Jancsi, teljes zenekara élén a „Hargita indulóval“ fogja bevezetni, melynek szövegét Szócs Tibor, a zenét részt pedig Peltzer Vilmos dr. írta. Összintén mondhatjuk, hogy Peltzer dr. ezen újabb zenéi szerzeménye egyike a legsikerültebbeknek s nagy munkájáért a Hargita Testező Egylet ezúton is hálás köszönetet fejezi ki.

IRODALOM.

Kovács Dezső: Apostolok és csavargók.

— Elbeszélések. Minerva-kiadás. Ára 40 L. —

Az erdélyi magyar írók ama sorában, amely az elszakadás után egyszerre felzendült irodalmunkban, már ismert névvel, de — az általános megpezdülés lüktető áramától áthatva — megújult kedvvel, munkára jelentkezett, Kovács D. zó a legjobbak közt is egyike a legjobbaknak. Már húz éve is elmult, hogy elbeszélőként való feltűnésével maga iránt Budapesten is nagy bizalmat és várakozást keltett. Később vidéki elvonultságba kényszerültsége, hivatalos (kollégiumi igazgatói) állásának gondjai, az irodalom kárára, mind több energiáját emésztették fel. Az utóbbi időben azonban, örömeinkre, ő is megint több sikerült elbeszélés, s nemrég pedig egy egész kötet megjelentetésével adott életjelt magáról.

Kovács Dezső humorista. Mint ilyen az emberi sors az egyenlőtlen társadalmi berendezettségünk esetéjei, ügyfogyottjai iránt erős szociális részvétet érez, s aprólékosan naturalisztikus élelélésével képes arra, hogy a különböző nyomorúságokban is észre vegye a félszegül furcsát, megmosolyogtatót. Az az írótehetség, akiben a humornak e két fontos eleme szerencsés keveredésben jelentkezik, teremt meg a humoros irodalom örökké elevenen ható értékeit.

Kovács Dezsőnek több novellája van, amelyben a két főelem közül az egyik (vagy a szociális együttérzés, vagy a komikai látás és karrikaturarajzoló kedv) a másikkal szemben nagyobb jelentőséget kap. Kétségtelenül sok a súlyos értékű ezek közt is. A szociális jellegűek közül: Az idegen, Az apostol, A katona, a hollókról írottak között a Párbeszéd című, valamint A hazatérés sokszor nagy mélységükkel, megdöbbentő erejükkel fókuszálják figyelmünket a legvégsőkéig. Az inkább csak komikai hatás kedvéért írottak is többnyire sok jó izt hagynak hátra élvezésük után (mint a János esküszik, a Kisasszony ispánja, Tavaszí rügyek, A mi kutyánk, A négyes).

A legteljesebb hatásnak azonban, s egyuttal Kovács Dezső írói egyéniségének is a legmagasabbrendű megnyilatkozásai mégis Az öreg ló, a Tündér Ióna és a Nagyasszony meáni készül című kis remekművek, melyekben emberi részvét, meghatottság és bölcs humor tökéletes harmóniában vegyül össze. Hogy nem minden elbeszélés ebből a fajtából való, nem valamennyi a Kovács Dezső igazi értékét ebben a legfőbbrendűbb csillogásban ragyogtató, ennek főként mi a mi sajátosan zárt levegőnk, környezetelenségünk tragikus sivárságában, erőket lefojtó hatásában, s Kovács Dezső időt, leiket fogyasztó különös magán-körülményeiben látjuk. Ezek nem engedték, hogy minden esetben csak a legjobb „formájában“ álljon ki a küzdőtérre, a művészi egyéniséget alkotó elsőrendű elemek a legtisztább egybeforrottságukban jelentkezzenek. Szinte általános erdélyi sors ez, — az ő esetében sajnálkozunk e külön is rajta, s többre hivatott életének elmult évei fölött? Inkább örülünk az így is megőrzött s összegyűjtött nagy értékei-

nek. Ezenkívül, látjuk, most érte meg alkotó ereje termékeny újra éledését. Bizunk, hogy e termő ősz most mársokáig tart, s bennünket még sok nemes gyümölcseccsel fog megajándékozni. T. L.

HIREK.

Május 17.

Nemzeti ünnep. A május 10 iki (új naptár szerint: 23 iki) hivatalos nemzeti ünnepet megfelelő díszrel és pompával készíti elő egy, a hatóságok vezetőiből álló, rendező bizottság. Mint értesülünk, a hivatalos ünnepségek d. e. 9 kor, az összes felekezeti templomaiban tartandó istentisztelettel kezdődnek, amelyen az egész tisztviselői kar, vallásfelekezetek szerint szétosztva, vesz részt. D. e. 10 kor a piactéren Te Deum lesz, amelyen az összes hatóságok és tisztviselői kar részt vesznek. 11 kor lesz az iskolák és a katonaság diszfelvonulása. 11 óra 30 perckor az összes iskola a nap jelentőségét méltató ünnepélyeket tartanak, zövendékeik s az érdeklődők részére. 12 óra 30 perckor kezdődik a prefecturán a küldöttségek tisztelgése, fél kettőkor pedig bankett a Bucurestiszálló nagytermében. Este fél kilenckor a katonaság fátylós takarodót rendez, amelynek befejeztével 9 órakor kezdődik a fiharmonikus társaság műsoros estélye, amely elé a közönség annál is inkább tekinthet várakozással, mert a mi derék fiharmonikusaink mindig nívós estélyeket szoktak rendezni, s erre az estélyre a közkedvelt „Székely Dalegyet“ közreműködését is sikerült megnyerniük. Az estély műsora a következő: 1. „Király hymnus“, előadja: a fiharmonikus társaság vegyes zenekara és teljes zenekara. 2. Román ünnepi beszédet mond: Dobrota lyciumi igazgató, magyar beszédet mond: Voszka dr. államügyész. 3. Hegedűhangverseny, előadja: Brădeanu Cornél, zongorán kíséri: Ébert Andrásné. 4. Énekel: a „Székely Dalegyet“. 5. Énekel: Ghighinița. 6. 3 dalt énekel: a fiharmonikus társaság vegyeskara. 7. Énekel: Bálint József dr., zongorán kíséri: Szabó Ius. 8. „Orpheus az alvilágban“ egyveleg, előadja: a fiharmonikus társaság teljes zenekara. Utána tánc reggelig.

Majláth püspök, mint illetékes helyről közlik velünk, május 23 án az esti órákban érkezik városunkba. Minthogy Varságról való ideérkezésének pontos ideje bizonytalan, azért a hivatalos fogadtatás ez alkalommal elmarad s csak június 18 án, második idejövetelekor fogják ünnepélyesen fogadni. Május 24 én, szombaton 7 órakor misét mond, majd a délelőt folyamán iskolát látogat, délután pedig a hívek és az ifjuság gyóntatását végzi. Május 25 én délelőt 9 órakor kiosztja a bérmálás szentségét és délután Bukarestbe utazik iskolai ügyben. A megszakított bérmautat június havában folytatja tovább. Idáig a püspök, a f. hó 10-én Keresztúron megkezdett körúti folyamán még a Hidegkut, Vágás, Homoródremete, Karácsofalva, Lövete, Szeategyházafalu, Kápolnásfalu községekben lakó hivatlatogatta meg, kik mindenütt nagy tiszteletadással és lelkesedéssel fogadták.

Jegyzők áthelyezése. A vármegye prefectusa Benkő Mózes kismódi körjegyzőt Nagyalambfalvára, Kéuossy Géza nagyalambfalvi körjegyzőt pedig Kismódre kölcsonősen áthelyezte.

A román nyelv kellő elsajátítása céljából Szabó József praidi—parajdi jegyző f. hó 13 án 4 hónapi szabadságát megkezdte. A 4 hónapot Minis (arad megyei) és Poiana Mărului (fágármegyei) községekben tölti. Szabadságideje alatt Gerch segédjegyző helyettesíti.

Győződjék meg, hogy a **Salamon Béla**

rőfős üzletében vásárolhat legolcsóbban. Állandóan raktáron vannak: batisztok, zephirek, creponok, molinók, sifonok, férfiszövetek. A nálam eszközölt vásárlással minden vevő szép összeget takarít meg.

Tisztelettel: **SALAMON BÉLA**

Strada Principesa Elisabeta (v. Bethlen-utca) Imreh Domokos dr. házában.

Közigazgatási bizottsági gyűlés lesz f. hó 22-ikén délelőtt, amelyre a meghívókat a vármegye prefectusa a napokban fogja szétküldeni.

Az állampolgárok jelentkezése városunkban a tanács által kibocsátott hirdetmények szerinti, 14—17 ig. a megalkított 2 bizottság előtt, megfelelő rendben bonyolított le. Különösebb nehézségek nem igen voltak, csak nem mindenki tett eleget jelentkezési kötelezettségének (ez különösen az első napon volt feltűnő). Ezek mulasztásukat 30 napon belül még, a hátrányok elkerülése érdekében, jóvátehetik.

A Székely Dalegylet f. hó 12 én tartotta havi rendes választmányi ülését, mely alkalommal több fontosabb és a Dalegylet irányítására, valamint a nyári és őszi intenzív programjára vonatkozó kérdéseken kívül, az elhált tagok temetésén való részvétel felett is határozott. Kimondta, hogy a háboru előtti hagyományos szokásához híven, részt vesz elhunyt alapító, pártoló és működő tagjainak temetésén, hogy ezáltal, valamint két gyászdal elnéklésével a végkiességát megadja. Amennyiben — szintén régi szokás szerint — más temetésekre is igénybe óhajtanak venni a Dalegyletet: úgy 1000 leu adomány ellenében kivonul a testület. Az összeg negyszázötöt a testület erkölcsi mivolta indokolja, szemben az anyagi üzletszerűséggel. Ezzel a határozattal egy sok oldalról jövő óhajttal valószínűleg a dalegylet, remélhetőleg, tagjainak általános megalégedésére.

„Müncheni Este“. A Filharmonikus Társaság müncheni estélyének időpontja ismár végleg meg van állapítva: vasárnap, f. hó 25 én lesz, esti 7,9 órai kezdettel. Tekintettel a hangverseny speciális jellegére, amely a művészi zenét a humoros tréfákkal, a művészi dalt a kedélyes vidámsággal köti össze, óhajtanánk, hogy a közönség köréből is minél számosabban jelenjenek meg vadász, turista, utazó-, sportruhában, avagy bármilyen nemzeti viseletben. A részletes műsort jövő számban közöljük.

Betörés. A városunk „Róka város” nevű részében levő Gidály-féle kereskedésbe tegnapelőtt éjjel ismeretlen betörő hatolt be, két ajtó deszkájának kifeszítése után. Az üzletben 40 pák jobb fajta dohányt, néhány kiló csokoládét, sok cigarettát s egyéb holmit szedett össze. Mindezeket egy padlóra kifutott lisztes zsákba pakolva eltávozott. A vizsgálat a tettesnek már nyomában van.

Szentlélek község ünnepe. Emlékeztető és fontos ünnepe volt f. hó 11 ikén Szentlélek községnek: célszerű és tágas új községházának elkészültét ünnepelte meg. Az ünnep bevezetéseként Hajdó Márton nyug. csendőrszázados mondott egy erősen megdöntő beszédet, a gazdálkodói foglalkozás szociális jelentőségéről és hivatásáról, s a tömörülő szervezethez különös előnyeiről. Majd egyes falusi műkedvelők, jó betanulásban, „A hit” című népszínművet adták elő. A darab betanításának nehéz és fáradságos munkájáért ifj. Albert Istvánt illeti elismerés. Az előadást táncmulatság követte. A sikerült estélyen a környékbeli községekből és városunkból is többen jelentek meg.

Köszönetnyilvánítás. Mindazoknak, akik mostohaifiam, Trieber Lajos temetésén résztvettünk s különösen a bórpari szakmunkásoknak, akik a koporsóra szép koszorút helyeztek és a temetési költségekhez is hozzájárultak, hála köszönetemet fejezem ki. *Némethi Albert.*

A filharmonikusok jövő heti próbaprogramja: hétfő: tenor, basszus, kedd: ösezenekar, szerda: zenekar, csütörtök: zenekar és énekar, szombat: zenekar és énekar.

A rom. kath. főgimnázium „Baróti Szabó Dávid Önképzőköre” tizenöt éves diszgyűlés keretében fogja megünnepelni június 1-én fennállásának ötven éves évfordulóját. A magasabb műveltségű műsorának összeállításán buzgó igyekezettel fáradoznak a Kör tagjai, hogy méltóképpen hódoljanak az emlékezetnek, miért is már jóelőre felhívjuk a nagyközönség és tanügybarátok érdeklődését a jubileum ünnepére, melynek műsorát a legközelebbi alkalommal közöljük.

Árumintavásár Budapesten. A budapesti kereskedelmi és iparkamarának a tg. muresi—marosvásárhelyi kamarához intézett értesítése szerint, a tizenötödik budapesti árumintavásár május 31 től június hó 10 ig lesz megtartva. A budapesti kereskedelmi és iparkamara részéről kiadott s 100 leuért a tg. muresi—marosvásárhelyi kamaránál is kapható vásárgigazolványok alapján május 30 től június 10 ig az összes magyar vasúton és hajózási vállalatok vonalain 50%-os fuvardíj kedvezménytel lehet utazni. Ugyancsak május 30 től június 10 ig a magyar külképviseleti hatóságok a vásárgigazolványok alapján 50 százalékkal olcsóbban láttatják a látogatók utlevélét, sőt fenti időközben a határ nem láttatott utlevelekkel is járható és a vizum utólagosan, féláron a vásár területén is beszerezhető. Utóbbi esetben a látogató utlevélét a határon elismervény ellenében elveszik és már láttatva a vásár irodájában vissza adják. Lakásról Budapest Székesfőváros Idegenforgalmi hivatala (IV. Hríkőz 1., felemlét, telefon 2—54 interurban) gondoskodik, hová ajánlatos a vásárgigazolvány lakásjelnyelét megfelelően kitöltve, legalább 10 nappal a megérkezés előtt beküldeni. A mintavásárra utazók utleveleik beszerzését maga a mintavásárra utazni szándékozó kell, hogy eszközölje. Az iparkamara — mint a múlt években is tette — csupán csak azt teheti meg, hogy a hozzá legközelebb május 26-án estéig beadott utleveleket egy csoportba összegyűjti s azok ötven százalékos vízumoztatását (a kész kiadások fedezetére pár leu felszámítása mellett) maga eszközölteti. Az így vízumoztatott utlevelek a tulajdonosoknak, avagy igazolványal ellátott megbízottaknak május 29-én már rendelkezésre állanak s ugyanakkor, vagy már előbb is, beszerezhető a kedvezmények igénybevétele érdekében szükséges vásári igazolványok is.

Kerti ünnepély. Nagyszabásúnak, élvezetesnek és kiválóan szórakoztatónak ígérkezik az a kerti ünnepély, amelyet június 1-én a két testvér intézet: a ref. kollégium és a rom. kath. főgimnázium rendez a kollégium kertben a város és vidék közönségének a bevonásával. A kerti ünnepély iránt már most óriási érdeklődés nyilvánul meg.

Homoródfürdőn a munkálatok már annyira előrehaladtak, hogy az egyes szobákban a butorok elrendezése van folyamatban. A sétatányon a lámpaszlopok felállítását, a terek rendezését a jövő héten ugyancsak befejezést nyer, úgyhogy, bár az ünnepélyes megnyitás csak június 15 ikén történik meg, a pünkösdi ünnepeken a vendéglő és autójárat a kikivánczó közönség részére már rendelkezésre fog állni. Szobák: napi 30—50 leuig, szép áras villákban, meleg fürdő: 25 leu. A nagy vendéglőben való étkezés díjainak megállapítása felől jelenleg folynak a tanácskozások, s ezek eredményét a jövő számban közöljük. A közönség kiszállítása céljából Bató Ferenc helyi autó tulajdo-

nossal szerződés kötött, s ő személyként oda és vissza 40 leuért szállít, olyképpen, hogy 10 személy jelentkezése esetén szállítás-köteles. E kötelezettsége minden vasárnapra fenn áll, míg hétköznapra az autó igénybevétele, 10 személy részéről már 2 nappal előre bejelentendő. A kétnappal előre jelentkezés csak addig szükséges, míg a forgalom megerősödik, mely esetben már hétköznapokon is rendszeres autójárat lesz, annyi fordulattal, míg a közönség mind kiszállítottnak. Az autóban 25 személy fér el, fel van szerelve párnázott ülésel és ernyővel — így esőtől nem kell tartani. Indulási idő mindenkor reggel 7 óra a Kőkereszt térről, menetidő 1 óra, hazatér pedig Homoródról este 9—10 óra, s mit, 15 percel az indulás előtt, haranggal jelez a fürdőigazgatóság. A jelentkezés céljából Szabó Károly vendéglőjében egy bejelentési könyv van, mely mindig rendelkezésre áll bárkinek, aki hétköznap óhajtaná ki rándulni, s ha 10 személy összegyűlt, már az autó kiszállítja őket.

Az újságolvasó közönség figyelmébe. Miatán a legutóbbi lapáremelések kapcsán az előfizetési árak tetemesen megrágtak: a kisemberek lapja, az „Újság” lett Erdély legolcsóbb sajtóorgánuma, mint-hogy árát nem emelte fel, sőt a 20—25%, kal alacsonyabb előfizetési árakat sem tartja az olvasók minden kategóriájával szemben érvényben, hanem további 50% engedményt ad a szervezett munkásoknak és azon kisiparosoknak, kik ipartestületi tagok és legfeljebb egy segédrel dolgoznak. Ilyen kedvezmény mellett kívánatos volna, hogy minden kisember, iparos és munkás, Erdély legolcsóbb és egyik legjobb független politikai napilapjának, az Újság-nak táborába szegődjék.

A budapesti árumintavásárra készült arragont-tárgyak vasárnap, hétfőn és kedden megtekinthetők Lázakó vituál és a Dicsősézmártóni Ált. Hitelbank (Marmoresch, Blank & Co) üzlethelyiségében.

Részvét-köszönet. Mindazoknak, kik a reánk mért újabb csapás alkalmából mély bánatukat részvétük kifejezésével enyhíteni óhajtották és a koporsót virággal elhalmozták, úgy szintén a ref. kollégium és áll. polgári iskola tanári karának, az áll. és ref. elemi iskolák tantestületének, drága halottunk volt osztálytársainak, az egyházközség buzgó nőinek és konfirmáló növendékeinek és a ref. koll. tanuló ifjúságának, kik testületileg fejezték ki részvétüket; a Székely Dalegylet alkalmi dalárdájának és a ref. kollégiumi ifjúsági dalárdának szerepléséért ez uton mondunk hálás köszönetet. *Bölyny Vilmos és családja.*

Rezik Károly cellóművész 10 iki hangversenye alkalmával (ha nem is éppoly zsufoltóságig, mint tavalyi hangversenyére) nagyszámu intelligens közönség töltötte meg a kollégium imatermét. A művész igen értékes és változatos programmal állott elő ezúttal is. A Volkmann-konzert és Schubert Arpeggion szonátájának előadásával a súlyosabb klasszikus zene kedvelőinek szerzett műélvezetet s ezekben minden nehézséget legyőzni tudó technikai képességét érvényesíthette. Viszont Popper, Drigo, Sarasate egy-egy kisebb szerzeményének, Csajkovszky Rokokkó variációinak eljátszása melegséggel, finomsággal fogta meg a közönséget, mely a műsor befejezése után egyértelműen füve maradt és ráadásul követelt, amit a művész készséggel teljesített. A zongorakíséretet Tompa Lászlóné látta el.

Üseemő-holttest a oszárban. F. hó 13-án Kőröspatakon. Ambrus Mózes csűrjében elásva, egy üseemő holt testét találták meg. A csendőrség nyomozásának eredménye szerint, az ujszűrt Szedzerjesi Delia születésű volt, kinek valómása szerint, az halva született. Az ügy megvizsgálása céljából ma bizottság utazott ki a helyszínre.

Az idei első majális, helyesebben: már júniális, pünkösdi másodnapján, június hó 9 ikén lesz városunkban s azt a Barkóczy-féle vendéglő kerthelyiségében a cipész-ipartársulat fogja megrendezni.

Gallért mos, fényez SCHMITZ
Odorhelu—Székelyudvarhely.

Vizsgálat egy üseemő halála miatt. Mintegy 2 héttel ezelőtt Felek községben Ruconé Mihály Anna 4 hónapos Achim nevű kis fia meghalt s a pap annak rendje szerint el is temette. A csendőrség azonban a haláleset oka és körülményei tekintetében gyanút fogott s jelentést tett az ügyészségnek. Csütörtökön Voszka dr. ügyész, Szabó dr. vizsgálóbíró, Böhm dr. városi tisztifőorvossal és Fuchs Vilmos dr. erkei körorvossal együtt a helyszínén megjelenve, a kis holttestet exhumáltatták. A bizottság kétségtelenül megállapította, hogy a halál oka: bélhurut volt s ezért az anyával szemben az eljárást megszüntették.

KÖZGAZDASÁG.

Esztendőnk kritikuskának ígérkezik; földet mozgó mennődörgések viharos időjárásnak előjelei. Már is nagyon sok helyen tönkre tette a jég az ígérkező termést. Legutóbb Patak, Dálya, Kányád vidékén volt itéletidő s a jégverés okozta kár csak később becsülhető fel.

Nem győzzük eléggé hangoztatni a gazdáknak, hogy a jég elleni biztosítástól ne féljenek, sőt ha biztosítani akarnak, azt minél korábban tegyék meg, mert miképp az idei, sajnos, már több példa mutatja, nagyon korán is lehet jégeső.

Egyébként május ez ideig nem sok esőt hozott, pedig most minden csepp „aranyat” érne. A megmunkált föld kegyes, apróbb magvak nem tudnak rajta keresztül törni. A törökbuza-kepalást az alsóbb vidékiek már megkezdették, bár itt ott még egy egy elkésett eke is látható a mezőkön.

Az őszi általában elég jók, bár több helyen gyérek, főleg északi helyeken, ahol nagy hó-nyomást kaptak.

A télen figyelmeztettük a gazdákat, hogy vetéseiket járassák meg s azokat juttassák levegőhöz. Az őszi vetés elég gyakori kiszántásának oka az, hogy a gazda nem juttatván a vetést levegőhöz, az kipállott. Jó lenne, ha a, sajnos, kárral járó példák hatnának az emberekre.

A múlt keddi piacon a buza: 95—100, rozs 80—85, árpa 78—80, zab 48—55, törökbuza 80—84, burgonya 22—27 leu volt vékánkent.

V-6.

Kiadó: a Könyvnyomda Részvénytársaság
Odorhelu (Székelyudvarhely)

Elveszett

egy pénzes börrészény, barnaszíru, a két szélén kapcsoló készülékkel ellátva, tartalma 300—400 leu készpénz, 1 drb katonai igazolvány, 2 drb vállalkozási számla egy 7500 és egy 6500 leu összegről. A becsületes megtaláló, illő tiszteletdíj ellenében, szolgáltatassa azt vissza a lap kiadóhivatalába, vagy a tulajdonosnak Dárju (Székelyderzs).

Albert Gyula, aszta'os.

Egy bolthelyiség,

P. Regina Maria (Batthány tér) 15. sz. alatt a gyógyszerár és kapu között azonnal kiadó esetleg egy szoba és konyha stb. ből álló lakással.

Megvételre keresek egy utcai gyerek kocsit, cím a kiadóban.

DREHER-Haggenmacher
nagyváradi sörgyár Rt. gyártmányainak Odorheivármegye területén kizárólagos egyedüli főraktára:
RÖSLER KÁROLY-nál.

Szám: 1000-924.

Hirdetmény.

Alóírt hivatal értesíti a város közönségét, hogy a 2% os forgalmi adó f. évi május hó 31-én megszűnik. Egybea felhívja az érdekelteket, hogy a május hó 31 ig terjedő időre végrehajtás terhe alatt a 2% forgalmi adót fizessék be.

Odorheiu, 1924 május hó 16 án.
Városi adóhivatal.

Vendéglőmben a mai naptól kezdve a közkedvelt **BÜRGER-féle magasfoku**

„Imperator“ sört

mérem ki. Ez a sör a külföldi sörökkel szemben minden tekintetben versenyképes.

Tisztelettel:

Ferenczy Károly

vendéglős.

Tisztelettel értesítem Udvarhely-megye nagydemü közönségét, hogy a csikmegyei

HARGITA-fürdő

bérletét átvettem s azt teljes szakszerűséggel fogom vezetni, s gondoskodom arról, hogy fürdővendégeim a legelőzékenyebb kiszolgálásban részesüljenek.

Csikszereadából napenkénti fuvar-közlekedésről gondoskodik van.

Leveleket érdeklődőktől **FILÓ KÁROLY** kereskedőhöz Csikszereada kérek.

Teljes tisztelettel:

KUJBUSZ JÁNOS,

a HARGITA-fürdő bérlelője.

Eladó ingóságok:

A Str. Gen. Neculcea (Budvár-utca) 1. sz. a sörgyári telken f. május hó 11-én d. u. 2 órakor szabad kézből nyilvános árverésen eladatnak a volt sörgyár felszereléséhez tartozott ingóságok, u. m.: söröshordók, sör-gépek, eserefakádák, gummicsovek, vas víz vezetőcsövek, csapok, tüzelők, 50000 drb téglák, pár vagon terméskő, ócska-vasak és egyéb, kézműveseknek és iparosoknak használható szerszámok. Az érdeklődők tisztelettel meghívotnak.

Palma

kaucsuk-talpvédő és kaucsuk-sarok megvéd nedveságtól és meghűléstől.

Egy drb 2 éves fekete kanca-csikó, homlokán hosszukás fehér caillag, március hó 5 én, az etédi legelőről elveszett. Az esetleges megtaláló jelentse be az etédi előjáróságnak, vagy Máthé Lajosnak, az elveszett csikó tulajdonosának. Atid (Etéd).

Felsőruha vasalásában jártas vasalónót magas fizetéssel azonnali belépésre keres **SCHMITZ** kelmepestő.

Eladó Praidon a Kenyeres féle vendéglő teljes berendezéssel. Értekezni lehet a tulajdonosnál.

Egy jó forgalmu üzlethelyiség, teljes felszereléssel, korlátolt italmérvéssel, betegség miatt azonnal kiadó. Cím a kiadóhivatalban,

Eladó egy kovácsműhely-berendezés, teljesen jó karban. Ami szükség egy kovácsműhelyhez, minden meg van. Értekezni lehet Str. Principesa Elisabeta (v. Bethlen u.) 97. sz. alatt.

Homoród-fürdőn

a főkút és a sétány melletti „Klotild“ villa, egészében kiadó huzamosabb időre, vagy eladó. Az emeleten van 5 szoba és egy nagy üveges veranda, körül folyosóval. Alul van a konyha. Kiadó egy-egy, vagy két két szobánként is. — Ugyanott eladó: egy nagy érc kádn 500-600 liter irtartalmu. Értekezhetni **Koncz Arminnal**, d. e. 10-1, d. u 5-8 óráig.

Csak a **„TURUL“** cipő-gyár

készítményeit

viseli az, aki olcsó, tartós és elegáns cipőt akar viselni.

Fióközlet: **ODORHEIU**, Bul. Reg. Ferd. (Kossuth-utca) Nr 9. sz.**Kertmegnyitás!**

A nagydemü közönség szives tudomására hozom, hogy

kerthelyiségemet

KÓNYA JANCSI zenekara közreműködésével f. hó 18-án, vasárnap megnyitom. Ahol első rendű hideg és meleg ételek, különféle jóminőségű borok, állandóan frissen csapolt világos és barna sörök állnak a n. é. közönség rendelkezésére.

Zóna rendszer!**Pontos kiszolgálás!**

Minden vasárnap d. e. 11 órától és kedd d. e. 12 órától Kónya Jancsi zenekara hangversenye. — A n. é. közönség figyelmét felhívom arra, hogy kerthelyiségem előnyös fekvése a legalkalmasabb **társasvacsorák, bálék és majálisok** rendezésére. Nap és havi **abonánsokat**, ugyesintén utcai **kosztosokat** a legelőnyösebb feltételek mellett felveszek.

Szives pártfogást kér,

tisztelettel:

BARKÓCZY ALBERT, vendéglős.**Mindenkinek érdekében áll meggyőződni áruimról,**

mert külföldi előnyös összeköttetésem révén és jó valuta fedezésem alapján jóval olcsóbban tudom adni áruimat a napi árnál:

145 cm. gypju férfi szövetek	200-tól
135 cm. gypju gabardien divat színekben	350-tól
100 cm. gabardien divat színekben . . .	120-tól
75 cm. mosó és színtartó voálok	38-tól
78 cm. I-a mosott schifonok	40-tól
100 cm. divatcikk és kockás epongeok	95-től
75 cm. selyem fényű divatos batistok	39-től
stb. stb.	

Győződjék meg mindenki áruim olcsóságáról, mert aki nálam vásárol, legkevesebb 10%-ot takarít meg. Férfi ruhák nagy választékban kaphatók 1100-2500 leuig.

Tisztelettel:

Szenkovits János utóda.

Brassói Orendi János „Oroszlán“ védjegyű

szappan

gyári lerakata **SÁMSON LAJOS** cégnél, ahol a szappan gyári áron kapható.

Férfi-, női- és gyermekruhákat legszebben és legolcsóbban tisztít vegyileg

SCHMITZ

kelmepestő és vegyészeti tisztító Str. Stefan cel Mare (Malom-u.) 21. szám alatt.

A BARNER-szálloda

legközelebbi közönségben mind a két segesvári vasuti állomáshoz, május 15-én ujonnan megnyilt.

A szállodának

elsőrendűen berendezett szobái vannak, szolid árakkal, s meg háló vendégeinek nyugalmat s kifogástalan kiszolgálást biztosít.

A vendéglő

ugyanabban az épületben van, szép és ujonnan berendezett étkező helyiségekkel, tiszta és kitűnő konyhával, elsőrendű italokkal.

A legkellemesebb tartózkodó helye utazóknak, azok kísérőinek és nyaralóknak.

A vonatok érkezése, indulása és késése az utazó közönséggel kellő időben közöltetik.

Kivánságra jegyváltásról is gondoskodás történik.

BARNER FRIGYES,

tulajdonos.

Meggyőződhetett már afelől, hogy legolcsóbban

HIRSCH

divatüzletében vásárolhat, ahol a legnagyobb választék van különféle férfi és női szövetekben, vásznakban, zeffirekben, kretonokban, harisnyákban, férfi kalapokban és minden más divatcikkeken.

